

fmk. 11.2.15 TU

Metsähallitus luontopalvelut Loppuraportti

LP-alue, prosessi ja
omistaja:

Hankkeen nimi:

Projektinnumero:

<i>Pohjanmaan luontopalvelut, Vir- kistyskäyttöprosessi, Pohjanlahden puistoalue</i>	<i>LIRO - Liminganlahden retkeilyrakenteet ja opasteet</i>	<i>7818</i>
--	---	--------------------

LP LOPPURAPORTTI

LIRO - Liminganlahden retkeilyrakenteet ja opasteet

1.6.2013–30.11.2014

7818

Jouni Kosonen

12.1.2015

Hyväksytty

Lähetetty LJR 5.2.2015

Metsähallitus luontopalvelut Loppuraportti

LP-alue, prosessi ja
omistaja:

Hankkeen nimi:

Projektinnumero:

<i>Pohjanmaan luontopalvelut, Vir- kistyskäyttöprosessi, Pohjanlahden puistoalue</i>	<i>LIRO - Liminganlahden retkeilyrakenteet ja opasteet</i>	7818
--	---	-------------

Huom hankkeella ei ohjausryhmää

1	Projektin yhteenveto.....	3
2	Projektin toteutus	4
2.1	Projektin tavoitteet, toimenpiteet ja tulokset	4
2.2	Aikataulu ja henkilöresurssien käyttö.....	6
2.3	Rahoituksen ja kustannusarvion toteutuminen	6
3	Projektin päättäminen	8
3.1	Tulosten ylläpito ja mahdolliset avoimet asiat.....	8
3.2	Projektin tilinpäätös.....	8
4	Tulosten arviointi	9
4.1	Opit ja kokemukset	9
4.2	Vaikuttavuus	9
4.3	Ideoita jatkokehitykselle ja uusille hankkeille	9
5	Liitteet	11

Metsähallitus luontopalvelut Loppuraportti

LP-alue, prosessi ja
omistaja:

Hankkeen nimi:

Projektinnumero:

<i>Pohjanmaan luontopalvelut, Vir- kistyskäyttöprosessi, Pohjanlahden puistonalue</i>	<i>LIRO - Liminganlahden retkeilyrakenteet ja opasteet</i>	7818
---	---	-------------

1 Projektin yhteenveto

Hankkeen lähtökohtana oli kunnostaa Liminganlahden luontokeskuksen pihapiirin ja lähiseudun lintukohteiden huonokuntoiset ja puutteelliset retkeilyrakenteet ja uusimistarpeessa olevat tieliikenneopasteet, jotka eivät täyttäneet virkistyskäytön ja alueen kehittyvän luontomatkailun asettamia vaatimuksia. Lisäksi kunta ei ollut halukas itse korjaamaan tilannetta, vaikka onkin vastuussa piha-alueen rakenteita. Toimenpiteet suunniteltiin Maaseuturahaston rahoittamassa Metsäpeuranmaan, Hailuodon ja Liminganlahden luontorakenteiden suunnittelu -hankkeessa, jonka alkuperäinen kesto aika oli 1.1.–31.12.2012, mutta sitä jatkettiin 31.8.2013 saakka.

Metsähallitus luontopalvelut Loppuraportti

LP-alue, prosessi ja
omistaja:

Hankkeen nimi:

Projektinnumero:

<i>Pohjanmaan luontopalvelut, Vir- kistyskäyttöprosessi, Pohjanlahden puistoalue</i>	LIRO - Liminganlahden retkeilyrakenteet ja opasteet	7818
--	--	-------------

2 Projektin toteutus

2.1 Projektin tavoitteet, toimenpiteet ja tulokset

Hanke toteutettiin yhteistyössä Metsähallituksen, Limingan ja Lumijoen kuntien kanssa siten, että Metsähallitus vastasi koko hankkeen hallinnoinnista sekä hankkeen toimenpiteistä Limingan kunnan alueella. Lumijoen kunta vastasi osatoteuttajana toimenpiteistä Lumijoen kunnan alueella.

Hankkeella ei ollut ohjausryhmää. Hanketta ohjasi kunnan puolesta tekninen johtaja Simo Pöllänen. Hankkeen aikana haettiin seuraavat muutokset rahoituspäätöksen eli hankkeen toteutusaikaa jatkettiin aluksi 30.9.2014 saakka ja myöhemmin vielä 30.11.2014 saakka.

Tulokset:

Liminganlahden luontokeskuksen pihapiiri:

- uusittiin vanha nuotiokatos
- rakennettiin uusi ulkokäymälä vanhan opastuskeskuksen yhteyteen, laajentamalla sitä
- rakennettiin leikkipaikka
- rakennettiin piknikalue ja pyöräparkki
- uusittiin vanhat tieliikenne- ja piha-alueen opasteet sekä pääopaste

Temmesjokisuu:

- kunnostettiin vanha lintutorni uusimalla portaat ja välitasanteet sekä toteutettiin tornin lisätuenta
- kunnostettiin osa lintutornille johtavista pitkospuista sekä uusittiin kaikki polun varrella olevat sillat
- uusittiin käymälöiden katot
- uusittiin pääopaste sekä alueelle ohjaavat tieliikenneopasteet

Sannanlahti:

- uusittiin taukopaikan rakennusten katot
- uusittiin lintutornin katselutasanteen lattia
- korvattiin lintutornille johtavan polun pitkospuut murskepolulla
- uusittiin kohdeopaste

Metsähallitus luontopalvelut Loppuraportti

LP-alue, prosessi ja
omistaja:

Hankkeen nimi:

Projektinnumero:

<i>Pohjanmaan luontopalvelut, Vir- kistyskäyttöprosessi, Pohjanlahden pulkstalue</i>	<i>LIRO - Liminganlahden retkeilyrakenteet ja opasteet</i>	<i>7818</i>
--	--	-------------

- uusittiin viitoitus maantieltä 813

Puhkiavanperä:

- uusittiin taukopaikan ja lintujen kuvauspaikan rakennusten katot
- uusittiin lintutornin katto
- uusittiin kohdeopaste
- uusittiin viitoitus maantieltä 813 kohteeseen

Tavoitteiden saavuttaminen

Koska halvimmat annetut urakkatarjoukset ylittivät budjetoidut varat, jouduttiin toimenpiteitä karsimaan seuraavasti. Toimenpiteiden karsimiselle hankittiin rahoittajan sekä Limingan kunnan suostumus.

Luontokeskuksen piha-alue:

- Leikkikentän tasapainoilutolat jätettiin pois urakasta, muutoin leikkikenttä toteutettiin suunnitelmien mukaan.
- Vanhan luontokeskuksen verkkokaide korvattiin koko matkalta lankkurakenteisella kaiteella.
- Nuotiokatoksen irtopakkarat (13 kpl) korvattiin kolmella lankkurakenteisella irtopenkillä
- Nuotiokatoksen maksaruohokatto korvattiin huopakatteella
- Teräsrakenteiset pää- ja kohdeopasteet korvattiin kestopuurunkoisilla ja filmivaneritaustaisilla opastetauluilla

Koska myös halvin annettu urakkatarjous Temmesjoella ylitti rakenteiden kunnostamiseen budjetoidut varat, jouduttiin suunnitelman toimenpiteitä karsimaan seuraavasti:

- Luovuttiin käymälöiden muutostöistä
- Pitkospuiden uusimista karsittiin siten, että alkuperäisestä 450 metristä toteutettiin 200 m

Muutoin hankkeen tavoitteet saavutettiin, joten Luontokeskuksen piha-alueen rakenteet ja opasteet, sekä Temmesjokisuun rakenteet ja opasteet luovutettiin Limingan kunnan hallintaan 19.8.2014. Tie- liikenneopasteiden osalta luovutus tapahtui 26.11.2014. Lumijoen kunnan osalta työt valmistuivat syyskuun loppuun mennessä.

Metsähallitus luontopalvelut Loppuraportti

LP-alue, prosessi ja
omistaja:

Hankkeen nimi:

Projektinumero:

<i>Pohjanmaan luontopalvelut, Vir- kistyskäyttöprosessi, Pohjanlahden puistoalue</i>	<i>LIRO - Liminganlahden retkeilyrakenteet ja opasteet</i>	<i>7818</i>
--	--	-------------

2.2 Aikataulu ja henkilöresurssien käyttö

Merkittäviä aikataulupoikkeamia ei ollut, vaikka hankkeen kestoa jatkettiin.

2.3 Rahoituksen ja kustannusarvion toteutuminen

Hanke toteutettiin yhteistyössä Limingan ja Lumijoen kuntien kanssa seuraavasti:

- Metsähallitus vastasi hankkeen hallintokuluista sekä maasto-opasteiden sisällöntuotantoon liittyvästä omarahoituksesta. Liminganlahden luontokeskuksen piha-alueen retkeilyrakenteiden ja opasteiden osalta Limingan kunta ja Metsähallitus jakoivat omarahoituksen puoliksi. Lisäksi tavoitteeksi asetettiin, että Metsähallituksen omarahoitussuosuus koko hankkeen osalta on korkeintaan 26 760 euroa (sis. alv 24 %).
- Limingan kunta vastasi omarahoituksesta Temmesjokisuun lintutornin ja siihen liittyvien rakenteiden sekä opasteiden osalta. Sen omarahoitussuosuus hankkeen osalta oli 29 933 euroa (sis. alv 24 %).
- Lumijoen kunta vastasi omarahoituksesta Sannanlahden ja Puhkiavanperän lintutornien ja niihin liittyvien rakenteiden sekä opasteiden osalta. Sen omarahoitussuosuus koko hankkeen osalta oli 8769 euroa (sis. alv 24 %).

Hankerahoitusta haettiin Pohjois-Pohjanmaan Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelman 2007–2013 toimintalinjasta 3.

Hankkeen matkakulut ylittyivät, mutta henkilöstökuluissa puolestaan saatiin säästöjä.

Huomioitava on myös että hankkeesta ei ole laadittu vielä yhtään maksatushakemusta, mutta kaikkiin muutostöimenpiteisiin on haettu rahoittajan hyväksyntä. Maksatushakemus tullaan jättämään rahoittajalle maaliskuun 2015 loppuun mennessä.

Kokonaisuutena projekti ei ollut resursseiltaan riittävä, koska suunniteltuja toimenpiteitä jouduttiin karsimaan toteutusvaiheessa. Kustannussuunnitelma oli laadittu edeltävässä hankkeessa ammattilaisten toimesta mutta kustannukset olivat olleet selvästi aliarvio.

Metsähallitus luontopalvelut Loppuraportti

LP-alue, prosessi ja
omistaja:

Hankkeen nimi:

Projektinumero:

*Pohjanmaan luontopalvelut, Vir-
kistyskäyttöprosessi, Pohjanlahden
puistoalue*

LIRO - Liminganlahden retkeilyrakenteet ja opasteet
7818

Hankkeen LIRO - Liminganlahden retkeilyrakenteet ja opasteet
kustannukset ja rahoitus (suunnitelma ja toteutunut)

METSÄHALLITUKSEN KUSTANNUKSET 5.6.2013-30.11.2014

Kustannuslaji	komkoh	2013	2014	Toteuma yht	Budjetti
1. Henkilökustannukset	100	4 145,97	19 882,31	24 028,28	27 300,00
2. Ostopalvelut	200	139,07	161 755,50	161 894,57	160 675,00
3. Matkakustannukset	300	1 538,93	1 647,81	3 186,74	1 000,00
Yhteensä	900	5 823,97	183 285,62	189 109,59	188 975,00

LUMIJOEN KUNNAN KUSTANNUKSET (osatoteuttaja) 1.1.2014-31.12.2014

Kustannuslaji	2013	2014	Toteuma yht	Budjetti
1. Henkilökustannukset		9 443,49	9 443,49	7 800,00
2. Ostopalvelut		18 541,64	18 541,64	20 910,00
3. Matkakustannukset		317,28	317,28	520,00
Yhteensä	0,00	28 302,41	28 302,41	29 230,00

Yhteensä	217 412,00	218 205,00
-----------------	-------------------	-------------------

RAHOITUS	rahla	2013	2014		
EMR- EAKR- ja valtionrahoitus	48			152 743,00	152 743,00
Yhtee rahla 80	80				
- Kuntien rahoitus	80			38 702,00	38 702,00
- Yksityinen rahoitus	80				
Muu julkinen rahoitus	31			26 760,00	26 760,00
Yhteensä				218 205,00	218 205,00

Arvonlisäverojen osuus kustannuksista on 27 220,56 euroa.

Metsähallitus luontopalvelut Loppuraportti

LP-alue, prosessi ja
omistaja:

Hankkeen nimi:

Projektinnumero:

<i>Pohjanmaan luontopalvelut, Vir- kistyskäyttöprosessi, Pohjanlahden puistoalue</i>	<i>LIRO - Liminganlahden retkeilyrakenteet ja opasteet</i>	7818
--	--	-------------

3 Projektin päättäminen

3.1 Tulosten ylläpito ja mahdolliset avoimet asiat

Limingan kunnan alueella hankkeella kunnostetut rakenteet on luovutettu Limingan kunnalle. Lumi-joki luonnollisesti vastaa jatkossakin omista kohteistaan.

3.2 Projektin talouden päättäminen ja tilinpäätös

Ei merkittäviä poikkeamia. Hankkeen maksatuspäätöstä ei ole vielä saatu, mutta tukikelvottomia hankintoja ei suurella varmuudella ole.

Metsähallitus luontopalvelut Loppuraportti

LP-alue, prosessi ja
omistaja:

Hankkeen nimi:

Projektinnumero:

<i>Pohjanmaan luontopalvelut, Vir- kistyskäyttöprosessi, Pohjanlahden puistoalue</i>	<i>LIRO - Liminganlahden retkeilyrakenteet ja opasteet</i>	<i>7818</i>
--	--	-------------

4 Tulosten arviointi

4.1 Opit ja kokemukset

Työnjako Metsähallituksen ja Lumijoen kunnan kanssa toimi moitteettomasti. Kunnan puolesta vastuuhenkilöksi oli nimetty rakennusmestari Ari Korkala. Muutosten tekeminen hankkeen toteutuksen aikana toimi joustavasti myös Limingan kunnan suuntaa, koska kunnasta oli nimetty selkeästi yksi vastuuhenkilö tämän hankkeen osalta eli tekninen johtaja Simo Pöllänen.

Tämän kokoluokan kunnostushankkeet, joissa kunnostetaan rakenteita tai uusitaan niitä, eivät tarvitse mielestäni jatkossakaan ohjausryhmää.

Suunnitteluvaiheessa tulee arkkitehtisuunnitelmiin ja niiden kustannusarvioihin suhtautua erittäin kriittisesti.

4.2 Vaikuttavuus

Nykyisellään hyväkuntoiset retkeilyrakenteet mahdollistavat kohteiden monipuolisen ja laadukkaan ja turvallisen matkailukäytön. Lisäksi hyväkuntoiset retkeilyrakenteet houkuttelevat luontoon ja helpottavat liikkumista ja luovat paremmat toimintaedellytykset matkailuelinkeinolle ja lisäävät ympäristön viihtyisyyttä sekä edesauttavat kuntia kustannustehokkaassa luontorakenteiden ylläpidossa.

Kunnostaminen on tukenut Metsähallituksen tavoitteita luonnon virkistyskäytön ja maaseudun elinvoiman turvaamisessa sekä monipuolistanut luontokeskuksen toimintaa ja palveluntarjontaa.

Luontokeskuksen toiminnan kannalta on ollut ensiarvoisen tärkeää että alueelle on saatu kattava verkosto korkealaatuisia retkeilykohteita ja joille kävijöitä voidaan ohjata ja jotka mahdollistavat kohteiden kestävä käytön. Pihapiirin retkeilyrakenteet lisäävät keskuksen toiminnallisuutta ja parantavat luontokeskuksen yleisilmettä.

Uusitut tieliikenne opasteet tuovat uusia kävijöitä luontokeskukseen.

Tämä luo pohjaa jatkossa myös yrittäjävetoisten palvelujen, kuten piilokojutoiminnan kehittämiseksi.

4.3 Ideoita jatkokehitykselle ja uusille hankkeille

Alueelle tarvitaan yleisölle avoin kiinteä piilokoju sekä mallikosteikko, joka mahdollistaisi lintujen tarkkailun ja valokuvaamisen lähietäisyydeltä.

Metsähallitus luontopalvelut LoppuraporttiLP-alue, prosessi ja
omistaja:

Hankkeen nimi:

Projektinnumero:

<i>Pohjanmaan luontopalvelut, Vir- kistyskäyttöprosessi, Pohjanlahden puistoalue</i>	<i>LIRO - Liminganlahden retkeilyrakenteet ja opasteet</i>	<i>7818</i>
--	---	--------------------

Metsähallitus luontopalvelut Loppuraportti

LP-alue, prosessi ja
omistaja:

Hankkeen nimi:

Projektinnumero:

<i>Pohjanmaan luontopalvelut, Vir- kistyskäyttöprosessi, Pohjanlahden pulstoalue</i>	<i>LIRO - Liminganlahden retkeilyrakenteet ja opasteet</i>	<i>7818</i>
--	---	--------------------

5 Liitteet

Liite 1: Päättös ja uusi hankesuunnitelma 5.2.2014.pdf

Tallenna loppuraportti LJR:n seuraavan kokouksen kokouskansioon ja siellä edelleen Hankesalkku-kansion alle. Polku: [T:\Luonnonsuojelu\Vir](#)